

Peto predavanje iz Metodike fizičkog vaspitanja 1 i
Metodike fizičkog vaspitanja dece jaslenog uzrasta sa
zadacima
(predavanja i vežbe)

Razvoj motorike u prvoj godini života (treće i četvrto tromesečje)

TREĆE TROMESEČJE (6 – 9 meseci)

Oko 7. meseca motorni razvoj je na takvom nivou da dete već može da sedi samo i počinje da puzi prema predmetima koji ga interesuju. Vidno je zainteresovano za svet oko sebe.

Za 8. mesec je karakteristična pojava podizanja deteta u uspravni položaj, pridržavanjem uz ogradicu, i zadržavanja u njemu. Takođe, usled sve veće snage mišića, dete brže i duže može da puzi.

Prvi zadatak za studente

Pažljivo pogledajte film *Baby handling od 6. do 9. meseca* u kojem dečji fizijatar Danijela Vukićević objašnjava kako stimulisati motorički razvoj u trećem tromesečju.

<https://youtu.be/n3dKcijSlg0>

A zatim, odgovorite na sledeća pitanja:

- a) **Navesti dominantne motoričke prekretnice (kretanja) u trećem tromesečju.**
- b) **Koji su najčešći pasivni položaji u ovom periodu i zašto su problematični za dete?**
- c) **Šta treba omogućiti zbog razvoja svih posturalnih mehanizama koji će bebu dovesti do samostalnog sedećeg položaja?**

ČETVRTO
TRIMESEČJE
(9 - 12)

- **Okolo 9. meseca** dete ima veliku želju da se slobodno kreće, najčešće, puzanjem. Kada dovoljno očvrsne i ovlada svim fazama kretanja, krajem devetog meseca će početi da se uspravlja, tako što će sa puzanja po podu da pređe na puzanje uz zid i čvrste predmete u sobi. Dete se spretnije podiže u uspravni stav hvatajući se za predmete, i u njemu provodi duže vreme. Dok se jednom rukom oslanja, drugom se diže, pri čemu će otkriti i klečeći položaj, u kome će se rado igrati.

- Značajnu prekretnicu u motornom razvoju deteta predstavlja **deseti mesec**, kada dete stoji samo i kreće se držeći se jednom rukom za oslonac (ogradicu, ivicu stola ili kreveta). Napredna deca već pri kraju desetog meseca mogu da naprave prve samostalne korake bez pomoći odraslih ili oslonca. Hvatanje predmeta je spretnije, javlja se opozicija palca, odnosno, dete može da hvata sitnije predmete palcem i kažiprstom.
- **U jedanaestom i dvanaestom mesecu** većina dece hoda uz pridržavanje, dok neka deca mogu već samostalno da hodaju. Pokreti hvatanja su sve precizniji. Dete voli da se kreće, da hvata i baca predmete, uživa u ponavljanju istih pokreta i radnji, može da izvršava jednostavne naredbe od strane odraslih (na primer, da stavi predmet na određeno mesto, da pije iz čaše, da baci i podigne igračku i sl.).

Istraživači više opsežnih i longitudinalnih studija na velikom broju dece različitih nacija (Bejli, 1936, 1969; Širli, 1931, 1963; Studijska grupa za istraživanje rasta – MGRS, 2007) posmatrali su bebe i pratili pojavljivanje ključnih motoričkih sekvenci (prekretnica), odnosno, redosled i prosečnu starost na kojima ih bebe dostižu (Hejvud i Grečen, 2017):

- sedenje bez oslonca,
- puzanje,
- stajanje uz pomoć,
- hodanje uz pomoć,
- samostalno stajanje i
- samostalno hodanje.

Zaključak MGRS studije (2007) je da nema velikih odstupanja u pojavi navedenih motoričkih prekretnica između ispitanih beba iz 1936. godine i 2007. godine, odnosno, da ne postoji sekularni trend u njihovom javljanju u proteklih 80 godina.

Istražiti: Šta znači pojam SEKULARNI TREND?

Drugi zadatak za studente:

Pažljivo pogledajte film ***Baby Handling - kraj 3. i početak 4. tromesečja*** u kojem dečji fizijatar Danijela Vukićević objašnjava karakteristike motornog razvoja u četvrtom tromesečju.

<https://youtu.be/SEtadlcy14E>

A zatim, odgovorite na sledeća pitanja:

- a) Koje motorne aktivnosti će u ovom periodu dostići najveći broj dece?
- b) Šta je bočni hod i koja je njegova funkcija?
- c) Koje motorne aktivnosti i radnje dete izvodi u funkciji pripreme za samostalno hodanje?
- d) Koje savete možemo dati roditeljima u vezi sa korišćenjem prvih cipela?
- e) Koje savete možemo dati roditeljima u vezi sa hranjenjem deteta?

Treći zadatak za studente:

Pogledati film *Kada i kako beba počinje da puži?*

<https://youtu.be/JuZHWWosf2k?list=RDCMUC8PLUDh3vDhdBDTfl3qEbpg>

Drugi dodatni zadatak za studente samo iz Metodike FV dece jaslenog uzrasta:

Nakon pogledanog filma *Kada i kako beba počinje da puži?*

napišite savet koji biste dali roditeljima čija deca su u trećem ili četvrtom tromesečju razvoja, a još uvek ne puze.

Četvrti zadatak za studente

- **Zadatak br. 4** na strani 155 u knjizi *Dete u pokretu*:

U razgovoru sa roditeljima dece različitog uzrasta utvrditi (svaki student u grupi će utvrditi podatke za jedno dete): Da li se puzanje kao prirodan oblik kretanja ispoljilo u prvoj godini života kod njihove dece (pre prohodavanja)?

a) Kratka analiza:

b) Izračunati procenat dece kod koje se puzanje nije ispoljilo u prvoj godini života (zbirni podaci od svih studenata).

Npr. Ispitano je 4 dece 1 dete nije puzalo = 25%

Rok za slanje predispitnih zadataka:

Predstavnici grupa će urađene predispitne zadatke poslati do
16.12.2020. godine

**Tema u najavi: Hodanje kao prirodni oblik kretanja, motorički razvoj
dece posle prve godine života**